

Bart Jan Spruyt: Doe ons ook een Trump, dat is beter dan het eindeloze gemodder in de Nederlandse polder

Posted on 1 februari 2025 by Bart Jan Spruyt

De daadkracht van Trump in de eerste weken van zijn presidentschap steekt weldadig af bij het eindeloze gemodder in de Nederlandse polder. Hij herstelt gezag, respect en de juiste prioriteiten. Het ideale scenario: een populistische revolte opgevangen in een klassiek-liberale, conservatieve bedding.

Tot verrassing en verbijstering van velen werd Donald Trump eind vorig jaar als president van de VS herkozen, en stak hij twee weken geleden bij zijn inauguratie een lange speech af die qua radicaliteit en zelfvertrouwen de stoutste verwachtingen overtrof. In de week daarna tekende hij vijftig presidentiële decreten (*executive orders*) die al wat progressief is deden huiveren. Een schatrijke autocraat leek op het punt te staan om met een onverholen [racistische agenda](#) democratie en rechtsstaat omver te werpen.

Al die paniek bleek na de eerste schrik al snel loos alarm. Links begint ook zelf in te zien dat het geen antwoord heeft op Trumps oorlog tegen het establishment. Al die gepikeerde oproepen van de verliezers aan hun linkse medebroeders om dit of dat te doen, blijken vooral clichématige bezweringsen die eigenlijk alleen maar van machteloosheid getuigen. Joe Biden en Kamala Harris lieten een inboedel van hoge inflatie, een hoge instroom van illegale immigranten en een cultuurstrijd na die voorbij zag aan de sociaaleconomische zorgen van de middenklasse. En dat verwijt van een oligarchische dreiging? Harris werd in haar campagne gesteund door 83 miljardairs, Trump door 52. Ook hier bleek de verontwaardiging onheus want al te selectief.

Voor wat, hoort wat

Toen ik naar die inaugurele van Trump zat te kijken, werd ik vooral getroffen door de typering die hij zelf aan zijn agenda gaf: een revolutie van het gezonde verstand ([‘a revolution of common sense’](#)). En daar leek mij niets mis mee.

Ik geloof best dat Trump een onaangenaam persoon in de dagelijkse omgang is, dat hij soms bizarre uitspraken doet, zich aan wangedrag schuldig heeft gemaakt en wraakzuchtig is. Hij bedrijft politiek vanuit een transactioneel wereldbeeld, van ‘voor wat hoort wat’, van loven en bieden. Hij wil 1,5 miljoen Gazanen uitwijzen naar landen als Egypte en Jordanië en is ervan overtuigd dat dat gaat lukken. ‘Wij doen veel voor die landen, dus nu moeten ze iets voor ons doen’.

Maar bij de beoordeling van Trump en zijn beleidsvoornemens, moeten we ons in de eerste plaats realiseren dat we aan de vooravond staan van een nieuwe wereldorde, waarin Europa met zijn vasthouden aan een oude liberale orde van verdragen en regels, gemarginaliseerd zal raken. Een realistische Trump wil macht behouden en respect afdwingen in een wereld die ingewikkelder en multipolair zal zijn.

En in de tweede plaats moeten we bedenken dat wat zich nu voordoet, niet iets nieuws, vreemds en ongekennds is. Zo gaat het altijd: na een periode van cultureel en politiek verval staat een land altijd voor een keuze: voor de keuze tussen anarchie en chaos, enerzijds, of voor herstel van orde en elementaire prioriteiten, anderzijds. De Amerikaanse bevolking heeft bij meerderheid voor het laatste gekozen. De vraag die dan voorligt, is niet wie Trump als persoon is of zou zijn, maar wat hij van plan is.

En bij veel van die plannen heb ik mijn rechtse vingers afgelikt. We betreden een post-liberale wereld, en deze overgang wordt gemarkeerd door de ontmaskering van het politieke en culturele establishment, de wereldvreemde instituten van de liberale democratie, de leugenachtige mediaorganisaties, de niet-loyale bureaucratieën, de progressieve universiteiten, en al die zwaar gesubsidieerde ngo's en hun woke-agenda. We verlaten een wereld die werd gedragen door haat jegens het eigen verleden en het eigen ik.

Wat ervoor in de plaats komt is de herovering van zeggenschap, de verwerping van opgedrongen ideologieën, en een eerherstel van de *common sense*, het gezonde verstand. Trumps daadkracht van de eerste twee weken steekt bovendien weldadig af bij het eindeloze gemodder in de Nederlandse polder, waar rechts won en een coalitie smeedde, maar waar oude D66-plannetjes gewoon nog aan de orde van de dag zijn en de ambtenaren van de Deep State obstructie plegen op nieuw beleid. Doe ons ook een Trump, zou ik zeggen.

Voor Europa dreigt isolement

Het postmoderne, hedonistische sprookje, het afscheid van de geschiedenis, is uit. Zich wentelend in beteuterd pessimisme, dreigt Europa irrelevanter te worden. Het heeft zich gekoesterd in een liberale internationale orde met de Verenigde Naties als sluitstuk en de VS als grote beschermer en handelspartner. Nu dreigt isolement in een onzekere wereld van toenemende geopolitieke rivaliteit.

Overbodige ambtenaren, en dat zijn er nogal wat, moeten op zoek naar echt werk, en degenen die kunnen blijven, moeten gewoon naar kantoor komen.

In relatie tot andere landen en internationale organisaties wil Trump niet langer de gekke Henkie uithangen. Al te lang hebben vele landen zich afhankelijk opgesteld van de bescherming en het geld van de VS. Trump heeft de VS teruggetrokken uit de WHO (waarmee deze organisatie 1/5 deel van haar budget verliest), uit het Klimaatakkoord van Parijs en uit het pact voor belastingheffing op multinationale bedrijven. Deze internationale verdragen belemmeren de VS alleen maar in het uitoefenen van macht, en bevoordelen armere en zwakkere landen. In de WHO betaalde de VS teveel en had China teveel invloed. Waarom zou je zo'n situatie laten voortbestaan?

Trump heeft Canada uitgenodigd om zich als 51ste staat binnen de VS te voegen, wil

Groenland overnemen en de macht over het Panamakanaal herstellen. Het lijken mij zetten in een nieuw schaakspel, in de machtsstrijd met China om grondstoffen en vaarroutes. Trump zal geen oorlogen beginnen en lijkt vastbesloten aan de grote conflicten in Oekraïne en het Midden-Oosten een einde te maken. Het zal zomaar eens kunnen dat links het nog moet meemaken dat Trump de Nobelprijs voor de vrede krijgt.

Zijn belangrijkste verkiezingsbelofte betrof de kwestie van de immigratie. Illegale, ongedocumenteerde immigranten worden uitgezet, de grenzen gaan dicht, de telefoonapplicatie waarmee migranten aan Amerikaans-Mexicaanse grens een afspraak met de Amerikaanse immigratiedienst konden maken, is afgesloten. De conflicten die hierover zijn ontstaan met Colombia, Brazilië en Mexico zijn inmiddels gewonnen.

Het herstel van de *common sense* wordt ook duidelijk uit de stop op DEI-programma's (Diversity, Equity and Inclusion). Er zijn twee, onveranderlijke seksen: man en vrouw, dat wordt bij de geboorte biologisch vastgesteld en is daarna niet te veranderen. Een x of een nieuw zelfgekozen geslacht komen niet meer in het paspoort. Er komt een verbod op de propaganda van de genderideologie, er gaat geen geld meer naar medische transitie omdat die niet stoelen op deugdelijk wetenschappelijk bewijs.

Ideaal scenario

Een keus voor *common sense* is ook een keus voor het leven, zonder dat nodeloos te compliceren: 'Een cultuur die het leven in alle stadia viert, een cultuur die erkent en echt gelooft dat de maatstaf voor nationaal succes niet ons bruto nationaal product of onze beurs is, maar dat de mensen voelen dat ze bloeiende en gezonde gezinnen in ons land kunnen grootbrengen', zoals vice-president J. D. Vance het recent zei.

Het lijkt alsof iemand een raam heeft opengezet en er weer licht en lucht naar binnen stroomt. En mocht Trump wat al te overmoedig worden: Amerika heeft een oude, diepgewortelde democratie, met een constitutie die voorbeeldige waarborgen aan *checks and balances* biedt. En zijn nieuwe ambtenaren worden gerekruteerd uit de conservatieve denktanks, en dat zijn zeer deskundige en fatsoenlijke mensen.

Daarmee lijkt zich bijna een ideaal scenario af te tekenen. Een breed gedragen gevoel van gezond verstand zich uitend in een populistische revolutie, wordt

opgevangen in een klassiek-liberale, conservatieve bedding. Als het gezonde verstand van de bevolking en de wijsheid van een conservatieve intellectuele elite samenkomen, kan dat een mooi huwelijk worden. Het is om jaloers van te worden.

[Bart Jan Spruyt](#) is historicus en journalist. Zijn columns over politiek en samenleving verschijnen iedere zaterdag in Wynia's Week.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in 2025?** Kijk **[HIER](#)**. Hartelijk dank!